İlk Yayın: 25 Eylül 2026
Sürüm: 1.0
Son Güncelleme: Eylül 2026
Onaylayan Organ: Genel Kurul
Gözden Geçirme: Her yıl Kasım

Kurban Bağışı Politikası

1. Giriş

Kurban, İslam'da teslimiyet, şükür ve paylaşma anlamı taşıyan bir ibadettir. Kurbanın paylaşma yönü, elde edilen etin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasıyla toplumsal bir anlam da kazanır.

Günümüzde et, artan maliyeti nedeniyle ekonomik güçlük yaşayan birçok hanenin düzenli olarak ulaşmakta zorlandığı temel gıdalardan biridir. Bu durum özellikle çocukların bulunduğu ve ekonomik imkânları sınırlı hanelerde ete erişimi daha da önemli hâle getirmektedir. Özürlüler Vakfı, kurban bağışlarını bu ihtiyaca ulaşmanın önemli yollarından biri olarak değerlendirir; kurbanlardan elde edilen etleri Et Paketi desteği kapsamında çocukların, bireylerin ve ailelerin sofralarına ulaştırır.

Bu paylaşımın sorumluluğu yalnızca etin dağıtılmasıyla sınırlı değildir. Bağışçının emaneti olan kurbanın dini esaslara uygun biçimde yerine getirilmesi; kurbanlık hayvanın seçiminden bakım ve taşıma koşullarına, veteriner kontrollerinden kesim sırasında hayvana gereksiz acı ve eziyet verilmemesine kadar bütün sürecin özenle yürütülmesini gerektirir. Kesim sonrasında ise etin gıda güvenliği ve hijyen koşullarına uygun biçimde işlenmesi, korunması ve paketlenmesi; güvenli şekilde ihtiyaç sahibi hanelere ulaştırılması bu sorumluluğun devamıdır.

2. Amaç

Bu Politikanın amacı; Özürlüler Vakfına yapılan kurban bağışlarının kabulünden kurbanlık hayvanların seçimine, kesimden etlerin işlenmesi, muhafazası ve dağıtımına kadar bütün sürecin hangi esaslarla yürütüleceğini belirlemektir.

Politika; bağışçının niyetinin ve vekâletinin korunmasını, kurbanın dini esaslara uygun biçimde yerine getirilmesini, hayvan refahının gözetilmesini, gıda güvenliğinin korunmasını ve elde edilen etlerin ihtiyaç sahibi hanelere adil, güvenli ve insan onuruna uygun biçimde ulaştırılmasını esas alır.

Aynı zamanda kurban bağışının alınmasından dağıtımın tamamlanmasına kadar sürecin kayıt altına alınmasını, izlenebilir olmasını ve bağışçıya karşı şeffaflık ve hesap verebilirliğin sağlanmasını amaçlar.

3. Kapsam

Bu Politika; Özürlüler Vakfına vekâlet yoluyla bağışlanan Kurban Bayramı kurbanları ile adak, akika, şükür ve Vakıf tarafından kabul edilen diğer kurban bağışlarının yönetimini kapsar.

Kurbanlık hayvanların temini ve seçimi; veteriner kontrolleri; bakım, barındırma ve taşıma koşulları; kesim; etin dinlendirilmesi, işlenmesi, paketlenmesi, muhafazası, taşınması ve ihtiyaç sahibi hanelere ulaştırılması bu Politikanın kapsamındadır.

Politika, Vakıf adına bu süreçlerde görev alan çalışanları ve görevlileri; kurbanlık hayvan tedarikçilerini, kesimhaneleri, veteriner hizmetlerini, taşıma ve soğuk zincir hizmeti sağlayıcılarını, paketleme ve dağıtım süreçlerinde görev alan hizmet sağlayıcıları kapsar.

4. Temel İlkeler

4.1. Dini esaslara uygunluk

Kurban bağışları, bağışçının niyeti ve vekâleti doğrultusunda, kurban ibadetine ilişkin dini esaslar gözetilerek yerine getirilir. Kurbanlık hayvanın uygunluğu, kesim zamanı, vekâlet ve kesim işlemi bakımından geçerli dini esaslar dikkate alınır.

4.2. Emanete bağlılık

Kurban bağışı, Vakfa belirli bir amaçla bırakılmış bir emanettir. Vakıf, bağışçının kurban amacıyla yaptığı bağışı bildirilen amacı dışında kullanmaz; bağışın hangi kurban türü için yapıldığı ve nasıl değerlendirileceği konusunda bağışçıya açık bilgi verir.

4.3. Hayvan refahı

Kurbanlık hayvanların yalnızca dini açıdan kurban olmaya uygun olması yeterli görülmez; hayvanların kesim öncesindeki sağlık ve refah koşulları da gözetilir.

Hayvanların bakım, barındırma, taşıma ve bekletme süreçlerinde gereksiz korku, stres, yaralanma veya acıya maruz bırakılmaması; kesim alanına sakin biçimde sevk edilmesi ve kesimin hayvana gereksiz eziyet vermeyecek biçimde gerçekleştirilmesi esastır.

4.4. Gıda güvenliği

Kurban etinin insan tüketimine güvenli biçimde ulaştırılması temel sorumluluklardan biridir. Veteriner kontrolünden kesim ve parçalamaya, soğutmadan paketleme, muhafaza, taşıma ve dağıtıma kadar gıda güvenliği ve hijyen koşulları korunur.

4.5. İhtiyaca dayalı ve adil paylaşım

Kurban etlerinin dağıtımında ihtiyaç durumu esas alınır. Engellilik tek başına ihtiyaç sahipliği ölçütü değildir. Hanenin ekonomik koşulları, ete düzenli erişim durumu, hanede çocuk, engelli veya yaşlı birey bulunması ve diğer sosyal koşullar birlikte değerlendirilir.

4.6. İnsan onurunun korunması

Kurban eti desteğinden yararlanan kişiler yardımın veya bağış iletişiminin nesnesi hâline getirilemez. Destek karşılığında kişiden görüntü vermesi, hikâyesini paylaşması, bağışçıyla buluşması veya yardım aldığını kamuya açık biçimde göstermesi istenemez.

4.7. Şeffaflık ve izlenebilirlik

Bağışın alınması, vekâlet, hayvanın temini, kesim, elde edilen etin miktarı, paketleme ve dağıtım gibi temel aşamaların gerektiğinde doğrulanabilmesini sağlayacak kayıtlar tutulur.

Bağışçıya sunulan bilgi ve belgelerin gerçek işlemi yansıtması esastır.

5. Kurban Bağışı, Niyet ve Vekâlet

Vakıf, kurban bağışının dini niteliğini dikkate alarak bağışçının niyetinin açık biçimde belirlenmesini ve vekâlet gerektiren durumlarda vekâletin usulüne uygun alınmasını sağlar.

Bağışçıya; bağışladığı kurbanın türü, bağış bedeli, kesimin hangi esaslarla gerçekleştirileceği ve etin nasıl değerlendirileceği konusunda anlaşılır bilgi verilir.

Kurban Bayramı kurbanı ile adak, akika, şükür ve diğer kurban türleri birbirinden ayrılır. Her bir kurban türü, kendisine ilişkin dini esaslar doğrultusunda değerlendirilir.

Kurbanın bağışçı adına kesildiğinin doğrulanmasına ilişkin kayıt yöntemi önceden belirlenir. Kesimin gerçekleştiğinin kanıtlanması amacıyla görüntü alınması tercih edildiğinde dahi hayvanın acısını veya kesim anını gereksiz biçimde teşhir eden görüntüler kullanılmaz.

6. Kurbanlık Hayvanların Seçimi ve Sağlık Kontrolü

Kurbanlık hayvanların seçiminde dini uygunluk ile hayvan sağlığı birlikte değerlendirilir.

Hayvanın türü, yaşı, genel sağlık durumu ve kurban olmaya uygunluğu kontrol edilir. Gerekli veteriner sağlık belgeleri, kimlik ve menşe bilgileri ile yürürlükteki mevzuatın gerektirdiği diğer kayıtların bulunması aranır.

Belirgin biçimde hasta, insan veya hayvan sağlığı açısından risk taşıyan ya da kurban olmaya uygun olmadığı belirlenen hayvanlar kabul edilmez.

Kurbanlıkların kesim öncesinde veteriner hekim kontrolünden geçirilmesi ve kesim sonrasında etin insan tüketimine uygunluğunun değerlendirilmesi sağlanır.

7. Hayvan Refahı

Özürlüler Vakfı, hayvan refahını kurban sürecinin yalnızca kesim anıyla sınırlı olmayan temel unsurlarından biri olarak ele alır. Kurbanlık hayvanların tedarikinden kesime kadar bakım, barındırma, taşıma, indirme, bekletme ve kesim alanına sevk koşulları gözetilir.

Hayvanların yeterli suya erişebilmesi, uygun koşullarda barındırılması, olumsuz hava ve çevre koşullarından korunması ve uzun yolculukların ardından gerekli dinlenmenin sağlanması esastır.

Hayvanlara vurulması, sürüklenmesi, korkutulması veya uygun olmayan yöntemlerle taşınması; gereksiz stres, yaralanma, acı veya eziyete neden olabilecek uygulamalar kabul edilmez.

Hayvanların kesim alanına sakin biçimde sevk edilmesi ve diğer hayvanların kesiminden kaynaklanabilecek korku ve strese mümkün olduğunca maruz bırakılmaması gözetilir.

8. Dini Esaslara Uygun Kesim

Kurban kesimi, bağışçının niyeti ve vekâleti doğrultusunda, kurban ibadetine ilişkin dini esaslara uygun olarak gerçekleştirilir.

Kesim, gerekli bilgi ve yeterliliğe sahip kişiler tarafından yapılır. Kesim sırasında hayvana gereksiz acı ve eziyet verilmemesi; kullanılan araçların amaca uygun, temiz ve bakımlı olması ve işlemin kontrollü biçimde gerçekleştirilmesi esastır.

Kurban Bayramı kurbanlarında kesim zamanı dâhil olmak üzere ibadetin geçerliliğine ilişkin esaslar gözetilir. Adak, akika, şükür ve diğer kurban türlerinde ise ilgili kurbanın niteliğine göre uygulanması gereken dini esaslar dikkate alınır.

Vekâletin alınması ve kurbanın bağışçı adına kesildiğinin doğrulanması kayıt altına alınır. Kesimin video ile kaydedilmesi dini uygunluğun yerine geçen bir şart olarak değerlendirilmez; görüntü kaydı kullanılması hâlinde bunun amacı doğrulama ve şeffaflıktır.

9. Gıda Güvenliği, Hijyen ve Soğuk Zincir

Kurban etinin kesimden ihtiyaç sahibi haneye ulaşıncaya kadar insan tüketimine uygun ve güvenli biçimde korunması esastır.

Kesim, yüzme, parçalama, dinlendirme ve paketleme işlemleri uygun hijyen koşullarında gerçekleştirilir. Etle temas eden alan, araç ve ekipmanın gıda güvenliğine uygun olması; çalışanların kişisel hijyen kurallarına uyması sağlanır.

Kesim sonrasında etler uygun koşullarda dinlendirilir, soğutulur ve paketlenir. Muhafaza, depolama, taşıma ve dağıtım süresince soğuk zincirin korunması sağlanır.

İnsan tüketimine uygun olmadığı belirlenen veya güvenliği konusunda ciddi şüphe bulunan etler Et Paketi desteğine dâhil edilmez.

10. Et Paketi Desteği ve Dağıtım

Kurban bağışlarından elde edilen etler, Vakfın Temel İhtiyaç destekleri kapsamında yürüttüğü Et Paketi desteğinde değerlendirilir.

Et Paketi desteğinin amacı; ekonomik koşullar nedeniyle ete düzenli olarak ulaşmakta güçlük yaşayan çocukların, bireylerin ve ailelerin sofralarına güvenli et ulaştırmaktır.

Desteklerin belirlenmesinde hanenin ekonomik ve sosyal koşulları, ete düzenli erişim imkânı, hanede çocuk, engelli veya yaşlı birey bulunması ve ihtiyaç durumunu etkileyen diğer koşullar birlikte değerlendirilir.

Engellilik tek başına ihtiyaç sahipliği ölçütü değildir. Vakıf, engelli bireyleri ihtiyaç sahibi olarak genellemez; sosyal destek gerçek ihtiyaç değerlendirmesine dayanır.

Dağıtım, mümkün olduğunca kurban etinin güvenli tüketim süresi ve saklama koşulları dikkate alınarak planlanır.

11. İnsan Onuru ve Mahremiyet

Kurban etinin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması bir tanıtım faaliyeti değil, sosyal destek sürecidir.

Destek alan kişiler yardım aldıkları için teşhir edilemez, küçük düşürücü veya acındırıcı biçimde temsil edilemez.

Et Paketi desteğinden yararlanmak; kişinin fotoğraf veya videosunun çekilmesine izin vermesine, yaşam öyküsünü paylaşmasına, bağışçıyla görüşmesine veya Vakfın tanıtım çalışmalarında yer almasına bağlanamaz.

Kurban bağışı ve dağıtımına ilişkin iletişimde çocukların, engelli bireylerin ve ailelerin insan onuru ve mahremiyeti korunur.

12. Şeffaflık ve İzlenebilirlik

Kurban bağışlarının alınması, vekâletlerin kaydı, hayvanların temini, kesimlerin gerçekleştirilmesi, etlerin paketlenmesi ve dağıtılması izlenebilir bir kayıt düzeni içinde yürütülür.

Bağışçıya kurbanının nasıl değerlendirildiğine ilişkin doğru ve anlaşılır bilgi sunulur.

Kesilmemiş bir kurban kesilmiş, yapılmamış bir dağıtım yapılmış veya temsilî bir görüntü belirli bir bağışçının kurbanına aitmiş gibi gösterilemez.

Şeffaflık amacıyla yapılan bilgilendirmelerde destek alan kişilerin mahremiyeti ve insan onuru korunur.

13. Hizmet Sağlayıcıların Seçimi ve Denetimi

Kurbanlık hayvan tedariki, kesim, et işleme, paketleme, depolama, taşıma veya dağıtım hizmeti alınacak kişi ve kuruluşların seçiminde yalnızca fiyat dikkate alınmaz.

Gerekli izin ve belgeler, hayvan sağlığı ve refahına ilişkin uygulamalar, veteriner hizmetleri, hijyen ve gıda güvenliği koşulları, soğuk zincir kapasitesi, personel yeterliliği, izlenebilirlik ve geçmiş performans birlikte değerlendirilir.

Vakıf, gerekli gördüğünde hizmet sağlayıcının tesislerini, belgelerini ve uygulamalarını yerinde veya kayıtlar üzerinden kontrol edebilir.

Hayvan refahı, dini uygunluk veya gıda güvenliği bakımından ciddi bir risk tespit edildiğinde ilgili işlem durdurulabilir. Ciddi veya tekrarlanan ihlaller hizmet sağlayıcıyla ilişkinin sona erdirilmesine neden olabilir.

14. Görev ve Sorumluluklar

Genel Kurul, Kurban Bağışı Politikasını ve politikada yapılacak değişiklikleri onaylar.

Yönetim Kurulu, Politikanın uygulanmasını ve kurban bağışı süreçlerinin kurumsal olarak gözetimini sağlar.

Kurban bağışı sürecinde görev alan çalışanlar ve görevliler, kendi görev alanlarındaki işlemlerin bu Politikaya uygun yürütülmesinden sorumludur.

Hizmet sağlayıcılarla yapılacak sözleşme ve teknik şartnamelerde, bu Politikada belirlenen standartların uygulanmasını sağlayacak hükümlere yer verilir.

15. Bildirim ve Uygunsuzlukların Ele Alınması

Hayvan sağlığı ve refahı, kesim koşulları, dini uygunluk, gıda güvenliği, bağışların kullanımı veya dağıtım sürecinde tespit edilen uygunsuzluklar Vakfa bildirilebilir.

İnsan veya hayvan sağlığı açısından acil risk oluşturan durumlarda öncelik riskin durdurulmasına ve gerekli koruyucu önlemlerin alınmasına verilir.

Gerekli durumlarda veteriner hekimler ve yetkili kamu kurumlarıyla iş birliği yapılır.

Bildirimde bulunan kişiler, bildirimleri nedeniyle baskıya, tehdide, ayrımcılığa veya herhangi bir olumsuz muameleye maruz bırakılamaz.

16. Hukuki ve Dini Dayanaklar

Bu Politika; 2026 Yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile konuya ilişkin yürürlükteki diğer mevzuat ve Din İşleri Yüksek Kurulunun kurban ibadeti ve vekâletle kurban kesimine ilişkin karar ve açıklamaları dikkate alınarak uygulanır.

Kurban Bayramı dönemlerinde yetkili kamu kurumlarınca yayımlanan güncel kurban hizmetleri düzenlemeleri ile hayvan sağlığı ve refahı, veteriner hizmetleri, gıda güvenliği, hijyen, taşıma, kesim ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin güncel hükümler ayrıca dikkate alınır.

17. Yürürlük ve Gözden Geçirme

Kurban bağışı uygulamaları; kesim ve dağıtım kayıtları, hizmet sağlayıcı performansı, hayvan refahı ve gıda güvenliğine ilişkin tespitler, bağışçı ve destek alan kişilerden gelen geri bildirimler ile ortaya çıkan uygunsuzluklar dikkate alınarak değerlendirilir.

Elde edilen deneyimler sonraki kurban dönemlerinin planlanmasında ve uygulamaların geliştirilmesinde kullanılır.

Bu Politika, Özürlüler Vakfı Genel Kurulu tarafından 26 Şubat 2026 tarihinde onaylanmış ve 25 Eylül 2026 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Politika her yıl Kasım ayında gözden geçirilir. Mevzuatta, Vakfın kurumsal yapısında veya uygulama ihtiyaçlarında önemli bir değişiklik meydana gelmesi hâlinde olağan gözden geçirme dönemi beklenmeden yeniden değerlendirilebilir.

Politikanın uygulanmasından Özürlüler Vakfı Yönetim Kurulu sorumludur. Politika, Vakfın internet sitesinde yayımlanır ve kapsamındaki kişilerin erişimine sunulur.

Politikada yapılacak değişiklikler Genel Kurulun onayıyla yürürlüğe girer.